

Relacyjne Bazy Danych

Andrzej M. Borzyszkowski
PJATK/ Gdańsk

materiały dostępne elektronicznie
<http://szuflandia.pjwstk.edu.pl/~amb>

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

3

Język SQL, cz. 2, operowanie na danych (*data manipulation language*)

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

2

Cztery główne operacje / słowa kluczowe

- Stosowane są do tabel, nie zbiorów
 - wiersze mogą się powtarzać
 - kolejność wierszy gra rolę
- **SELECT** – główna operacja wyszukiwania danych,
 - realizuje zmianę nazwy, obcięcie, rzut i złączenie relacji
- **INSERT** – realizuje aktualizację/wstawianie danych
- **UPDATE** – realizuje aktualizację/zmianę wartości danych
- **DELETE** – realizuje aktualizację/usuwanie danych

- Notacja użyta dalej
 - [] oznacza element składniowy opcjonalny
 - | oznacza wybór jednego z elementów składniowych

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja INSERT – składnia

- **INSERT INTO** *cel* [(*lista_elementów*)] *źródło*;
 - *cel* jest nazwą tabeli, do której wstawiamy dane
 - *lista_elementów* zawiera listę nazw atrybutów, którym chcemy nadać wartość, może być mniejsza niż pełna lista tabeli *cel*
 - *źródło* ma jedną z dwu postaci
VALUES (lista_wartości)
albo tabela otrzymana w wyniku operacji **SELECT**
- Od pewnej wersji PostgreSQL dopuszcza wygodniejszą formę wstawiania wielu wierszy:
VALUES (lista_wartości) [,(lista_wartości)]*
tzn. wymienienie wielu wierszy pod jednym słowem **VALUES**

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

4

Instrukcja INSERT – przykład

```
INSERT INTO kod_kreskowy  
VALUES ('4892840112975', 17)
```

- wstawia jeden wiersz
- nadaje wartości atrybutom zadeklarowanym w definicji tabeli, w kolejności deklaracji
- nie można opuścić żadnego z atrybutów

```
INSERT INTO towar ( opis, koszt )  
VALUES ( 'donica duża', 26.43 ),  
        ( 'donica mała', 13.36)
```

- wstawia dwa wiersze
- atrybuty „nr” oraz „cena” nie zostały wymienione
- będą miały wartość domyślną (kolejny numer / NULL)
- kolejność atrybutów nie musi być zgodna z kolejnością deklaracji w tabeli

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

5

Instrukcja INSERT – przykład, c.d.

```
INSERT INTO chwilowa  
SELECT imie, nazwisko, ulica_dom  
FROM klient  
WHERE miasto = 'Gdańsk'
```

- wstawia do utworzonej wcześniej tabeli 'chwilowa' całą tabelę otrzymaną w wyniku obliczenia operacji **SELECT**
- Celowe może być zdefiniowanie tabeli jako **CREATE TEMP TABLE chwilowa (imię varchar(11),**
 - taka tabela jest usuwana po zakończeniu sesji
- **INSERT INTO towar (opis, koszt, cena)**
VALUES (E'ramka do fotografii 3\'x4\'', 13.36, NULL)
 - znak ukośnika jest niezbędny, gdy wprowadzana wartość zawiera znak zastrzeżony, np. apostrof czy ukośnik
 - można wprowadzić w jawny sposób wartość nieokreśloną

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

6

Instrukcja SELECT – składnia

- **SELECT [ALL | DISTINCT] lista_atrybutów_wynikowych [lista_klauzul];**
- *lista_atrybutów_wynikowych* realizuje m.in. rzut i zmianę nazwy kolumny, nie może być pusta
- *lista_klauzul* realizuje m.in. obcięcie i złączenie
- klauzule: **FROM WHERE ORDER BY GROUP BY HAVING**

```
SELECT DISTINCT imie, nazwisko  
-- rzut na atrybuty
```

```
FROM klient
```

```
WHERE miasto = 'Gdańsk'
```

```
-- obcięcie do wierszy  
spełniających warunek
```

<i>imię</i>	<i>nazwisko</i>
Agnieszka	Kołąk
Andrzej	Sosnowy
Barbara	Songin
Ewa	Hałasa
Jan	Soroczyński
Marzena	Niezabitowska-Nasiadko

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

7

Instrukcja SELECT – lista atrybutów

- Atrybut wynikowy jest albo gwiazdką ***** albo postaci *wyrażenie_skalarne* [[**AS**] *nazwa_kolumny*]
- ***** oznacza wszystkie atrybuty
SELECT * FROM towar
 - wyświetla całą tabelę towarów
- *wyrażenie_skalarne* będzie najczęściej nazwą pojedynczego atrybutu
SELECT imie, nazwisko FROM klient
- Realizuje rzut relacji: π [*imię,nazwisko*](Klient)
- **DISTINCT** usuwa powtarzające się wiersze w tabeli wynikowej, domyślnie jest **ALL**
 - cena usuwania nie jest błaha przy większych danych
 - niektóre implementacje porządkują wynik, nie jest to standard

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

8

Instrukcja SELECT – klauzula FROM

- Klauzula FROM
 - FROM lista_tabel**
- Lista tabel nie może być pusta
- Wynikiem jest iloczyn kartezyński tabel
- **SELECT * FROM klient**
 - jedna tabela, iloczyn równy tej tabeli
- **SELECT * FROM towar, kod_kreskowy**
 - iloczyn kartezyński dwu tabel
- **SELECT * FROM klient, towar**
 - w obu tabelach występuje atrybut „nr”, czysto przypadkowa zbieżność
 - podając nazwę atrybutu, w przypadku takiej zbieżności, trzeba dodać nazwę tabeli

9

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – klauzula WHERE

- Klauzula WHERE
 - WHERE wyrażenie_warunkowe**
- Występuje po klauzuli FROM
- Wynikiem jest wybór tych wierszy, które spełniają warunek
 - SELECT * FROM klient WHERE miasto = 'Gdańsk'**
 - obcięcie relacji w/g warunku **miasto = 'Gdańsk'**
 - $\sigma[\text{miasto}='Gdańsk'](\text{Klient})$ (sigma)
- Warunek:
 - równość, nierówność itp. na atrybutach
 - należenie atrybutu do zbioru (tabela 1 kolumnowa)
 - operacje logiczne na prostszych warunkach
- Klauzula nie musi występować, wówczas wybrane są wszystkie wiersze tabeli

10

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – złączenie 1

- Złączenie jest wyborem pasujących wierszy w iloczynie kartezyńskim
 - SELECT klient.nr, nazwisko, imie, data_zlozenia**
 - FROM klient, zamowienie WHERE klient.nr = klient_nr**
 - bez warunku WHERE byłyby wszystkie pary wierszy
 - czyli iloczyn kartezyński
 - w obu tabelach występuje atrybut „nr”, trzeba wyjaśnić, o który chodzi
- Wygodne może być stosowanie *aliasów* dla nazw tabel
 - SELECT K.nr, nazwisko, imie, data_zlozenia**
 - FROM klient K, zamowienie WHERE K.nr = klient_nr**
 - w złączeniach wielokrotnie powtarzamy nazwę tabeli
 - ale jeśli alias jest zadeklarowany, musi być koniecznie używany

11

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Złączenie, przykład

	<i>nr</i>	<i>nazwisko</i>	<i>imie</i>	<i>klient_nr</i>	<i>data_zlozenia</i>
	3	Szczęsna	Jadwiga	3	21.02.2021
	3	Szczęsna	Jadwiga	3	23.03.2021
	3	Szczęsna	Jadwiga	3	13.03.2021
	5	Soroczyński	Jan	5	4.05.2021
	6	Niezabitowska-Nasiadko	Marzena	6	1.02.2021
	6	Niezabitowska-Nasiadko	Marzena	6	22.03.2021
	7	Koćak	Agnieszka	8	7.04.2021
	8	Koćak	Agnieszka	8	12.01.2021

<i>nr</i>	<i>nazwisko</i>	<i>imie</i>	<i>data_zlozenia</i>
3	Szczęsna	Jadwiga	21.02.2021
3	Szczęsna	Jadwiga	23.03.2021
3	Szczęsna	Jadwiga	13.03.2021
5	Soroczyński	Jan	4.05.2021
6	Niezabitowska-Nasiadko	Marzena	1.02.2021
6	Niezabitowska-Nasiadko	Marzena	22.03.2021
8	Koćak	Agnieszka	7.04.2021
8	Koćak	Agnieszka	12.01.2021

12

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – złączenie 2

- Inna składnia na złączenie

```
SELECT K.nr, nazwisko, imie, data_zlozenia
FROM klient K INNER JOIN zamowienie ON K.nr = klient_nr
```

- bezpośrednio odwołanie się do operacji złączenia w algebrze relacyjnej
- deklaracja atrybutu klient_nr jako klucza obcego wskazującego na klient(nr) nie zwalnia z obowiązku napisania jawnego warunku dla złączenia
- słowo kluczowe INNER jest domyślne (będą inne złączenia)

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

13

Instrukcja SELECT – atrybuty wynikowe

- *wyrażenie_skalarne* może odwoływać się do nazw atrybutów, ale zawierać dodatkowe obliczenia
- *nazwa_kolumny* będzie nazwą kolumny w tabeli wynikowej
- **SELECT *, cena – koszt AS zysk FROM towar**
 - dodaje nową kolumnę w wyświetlanym wyniku
 - zawiera ona wyniki obliczeń

nr	opis	koszt	cena	zysk
1	układanka drewniana	15,23	21,95	6,72
2	układanka typu puzzle	16,43	19,99	3,56
3	kostka Rubika	7,45	11,49	4,04
4	Linux CD	1,99	2,49	0,50
5	chusteczki higieniczne	2,11	3,99	1,88
6	ramka do fotografii 4'x6'	7,54	9,95	2,41

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

17

Instrukcja SELECT – przykłady podstawowe

- Podaj nazwiska i numery telefonów klientów z Gdyni

```
SELECT nazwisko, telefon
FROM klient
WHERE miasto = 'Gdynia'
```

 - obcięcie i rzut w jednym
- Podaj opis i kod kreskowy wszystkich towarów

```
SELECT opis, kod
FROM towar T, kod_kreskowy
WHERE T.nr = towar_nr
```

 - złączenie

```
SELECT opis, kod
FROM towar T INNER JOIN kod_kreskowy
ON T.nr = towar_nr
```

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

14

Instrukcja SELECT – atrybuty wynikowe c.d.

- Bardziej wymyślne wyrażenie

```
SELECT *, cena – koszt AS zysk,
case when (cena-koszt)/koszt < 0 then 'ujemny'
when (cena-koszt)/koszt < 0.4 then 'za mało'
when cena is NULL then 'brak danych'
else 'ok'
end as opinia
FROM towar
```

nr	opis	koszt	cena	zysk	opinia
8	ramka do fotografii 3'x4'	13,36	19,95	6,59	ok
9	szczotka do zębów	0,75	1,45	0,70	ok
10	moneta srebrna z Papieżem	20,00	20,00	0,00	za mało
11	torba plastikowa	0,01	0,00	-0,01	ujemny
12	głośniki	19,73	25,32	5,59	za mało
13	nożyczki drewniane	8,18			brak danych
14	kompas wielofunkcyjny	22,10			brak danych

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

18

Instrukcja SELECT – atrybuty wynikowe c.d.

- Możliwość wykonania obliczeń wykracza poza proste operacje algebry relacji (rzut uogólniony)
- Dodatkowe obliczenia w wyrażeniu skalarnym nie muszą ograniczać się do atrybutów z tabel
- **SELECT 2+2**
- **SELECT now()**
- **SELECT version()**

version

PostgreSQL 10.12 (Ubuntu 10.12-0ubuntu0.18.04.1) on x86_64-pc-linux-gnu, compiled by gcc (Ubuntu 7.4.0-1ubuntu1~18.04.1) 7.4.0, 64-bit
(1 row)

- tabela wynikowa w ogóle nie odwołuje się do żadnej relacji

19

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – różne warunki WHERE

- Podaj nazwiska klientów spoza Trójmiasta:
SELECT nazwisko FROM klient
WHERE miasto NOT IN ('Gdańsk', 'Gdynia', 'Sopot')
 - warunek należenia do zbioru
- Podaj opis wszystkich ramek do fotografii, które mają podany wymiar w calach (tj. znak prim na końcu opisu)
SELECT opis FROM towar
WHERE opis LIKE 'ramka%' and opis LIKE E '%\''
 - dopasowanie wzorca tekstowego
- Wyświetl szczegóły zamówień złożonych w lutym 2021
SELECT * FROM zamowienie
WHERE data_zlozenia BETWEEN '2021-02-01' AND '2021-02-29'
 - warunek dla zakresu dat

20

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – wyrażenia warunkowe w klauzuli WHERE

- Pojedyncze wartości: **WHERE cena > 3.14**
- Relacja pomiędzy wartością a zbiorem wartości:
WHERE miasto NOT IN ('Gdańsk', 'Gdynia', 'Sopot')
WHERE koszt >= ALL (SELECT koszt FROM towar)
- Istnienie elementów: **WHERE NOT EXISTS (SELECT * FROM zamowienie WHERE NOT klient_nr MATCH UNIQUE (SELECT nr FROM klient))**
(to się nie powinno zdarzyć, jeśli nr jest kluczem w tabeli klientów)

21

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – klauzula ORDER BY

- Klauzula ORDER BY
ORDER BY lista_kolumn [DESC | ASC]
- Występuje po klauzulach FROM i WHERE
- Wynikiem jest tabela, w której wiersze uporządkowano według atrybutów z listy kolumn, kolejność rosnąca (ASC, domyślnie) lub malejąca (DESC)
SELECT * FROM towar ORDER BY koszt DESC
 - wyświetla tabelę towarów uporządkowaną według kosztów, zaczynając od największych**SELECT * FROM towar ORDER BY koszt DESC LIMIT 3**
 - dodatkowa opcja pozwalająca ograniczyć wyświetlanie

22

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – funkcje agregujące

- *wyrażenie_skalarne* w części **SELECT** może być funkcją obliczaną dla wielu/wszystkich wierszy tabeli
 - jeśli nie wystąpi zmiana nazwy **AS nazwa_kolumny** to nazwa funkcji będzie nazwą w tabeli wynikowej
- SELECT count(*) FROM klient**
- zwraca liczbę klientów
 - tylko jedna kolumna, o nazwie „count”, i jeden wiersz
 - wynik może być użyty jako pojedyncza liczba
- SELECT count (DISTINCT nazwisko) FROM klient**
- usuwa powtórzenia przed podjęciem zliczania
- SELECT max(koszt), min(koszt), avg(koszt) AS średni FROM towar**
- wyświetla tabelę o jednym wierszu i trzech kolumnach

23

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – klauzula GROUP BY

- Klauzula **GROUP BY**
 - GROUP BY lista_kolumn**
 - Występuje po klauzulach **FROM** i **WHERE**
 - Wynikiem jest tabela, w której zgrupowano wiersze o identycznych atrybutach z listy kolumn
 - Elementy wyboru instrukcji **SELECT** mają obowiązek dawać jednoznaczny wartość dla każdej grupy:
 - albo muszą odwoływać się do atrybutów z listy kolumn, w/g których grupujemy
 - albo do funkcji agregujących
- SELECT towar_nr, count(zamowienie_nr), sum(ilosc) FROM pozycja GROUP BY towar_nr ORDER BY count(zamowienie_nr) DESC**

24

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – klauzula GROUP BY, c.d.

- Wymóg jednoznaczności dla wartości atrybutu traktowany jest w SQL formalnie
 - tzn. można odwoływać się do tylko atrybutów, w/g których następuje grupowanie
 - nie wystarczy gwarancja jednoznaczności poprzez użycie klucza kandydującego
 - w poniższym przykładzie trzeba dodać atrybut opis do grupowania, mimo że nie spowoduje to zmiany grup
- SELECT towar.nr, opis, count(zamowienie_nr), sum(ilosc) FROM pozycja INNER JOIN towar ON towar_nr=towar.nr GROUP BY towar.nr, opis ORDER BY count(zamowienie_nr) DESC**
- W Postgresie wersji 9 w powyższym przykładzie można opuścić atrybut opis, grupowanie wg klucza gwarantuje jednoznaczność

25

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – klauzula HAVING

- Klauzula **HAVING**
 - HAVING wyrażenie_warunkowe**
 - Występuje po innych klauzulach
 - Wynikiem jest tabela taka jak otrzymana poprzez użycie **GROUP BY**, ale dodatkowo z wyeliminowanymi grupami nie spełniającymi wyrażenia warunkowego
 - Brak **GROUP BY** oznacza, że cała tabela jest jedną grupą
 - Wyrażenie warunkowe odwołuje się do wartości, które można wyświetlić legalnie w **SELECT**
- SELECT towar_nr, count(zamowienie_nr) FROM pozycja GROUP BY towar_nr HAVING count(zamowienie_nr) > 1 ORDER BY count(zamowienie_nr) DESC**

26

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

Instrukcja SELECT – klauzula HAVING, użycie

- **SELECT** towar.nr, opis, count(zamowienie_nr)
FROM pozycja INNER JOIN towar on towar_nr=towar.nr
GROUP BY towar.nr, opis
HAVING opis LIKE '%układanka%'
 - jest prawidłowe, ale nielogiczne i niestuzne
 - **HAVING** jest słuszne, gdy odwołuje się do wartości zagregowanych
 - wartości pojedynczych krotek powinny być zbadane przed grupowaniem, w klauzuli **WHERE**
- ```
SELECT towar.nr, opis, count(zamowienie_nr)
FROM pozycja INNER JOIN towar on towar_nr=towar.nr
WHERE opis LIKE '%układanka%'
GROUP BY towar.nr, opis
```

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

27

## Instrukcja SELECT – zagnieżdżenie, c.d.

- Właściwe rozwiązanie:  
**SELECT** nazwisko FROM klient  
WHERE nr IN ( **SELECT** klient\_nr  
FROM zamowienie  
WHERE data\_zlozenia > '2021-3-1'  
)
  - zagnieżdżona tabela użyta w warunku, tabela jednokolumnowa służy jako zbiór
  - nie jest obliczane złączenie
  - każdy klient jest wyświetlany co najwyżej raz (tzn. jeśli spełnia warunek)
  - jeśli powtarzają się nazwiska klientów spełniających warunek, to będą one uwzględnione

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

29

## Instrukcja SELECT – zagnieżdżenie

- Podaj nazwiska klientów, którzy złożyli zamówienie po 1 marca 2021:  
**SELECT** DISTINCT nazwisko  
FROM klient K, zamowienie  
WHERE K.nr = klient\_nr AND data\_zlozenia > '2021-3-1'
  - rozwiązanie to jest niezbyt szczęśliwe
  - jeśli dwóch występuje dwóch klientów o tym samym nazwisku, to tego nie zauważymy
  - użycie **DISTINCT** jest konieczne, ponieważ dla danego klienta może być wiele zamówień
  - właściwsze byłoby użycie **SELECT** DISTINCT nr, nazwisko
  - jeśli nie jesteśmy zainteresowani wyświetlaniem nr, to trzeba stosować grupowanie (**DISTINCT** GROUP BY)

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

28

## Instrukcja SELECT – zagnieżdżenie głębokie

- Podaj nazwiska klientów, którzy cokolwiek zamówili (tzn. złożyli niepuste zamówienie – puste też bywają)  
**SELECT** nazwisko  
FROM klient  
WHERE nr IN (SELECT klient\_nr  
FROM zamowienie  
WHERE nr IN (SELECT zamowienie\_nr  
FROM pozycja  
)  
)
  - wielokrotne zagnieżdżenia, trzeba rozpatrywać od wewnątrz

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

30

## Instrukcja SELECT – zagnieżdżenie w atrybucie wynikowym

- Podaj numery towarów wraz z ich całkowitymi wielkościami zamówień:

```
SELECT towar_nr, sum(ilosc) AS razem
FROM pozycja
GROUP BY towar_nr
```

- Podobne rozwiązanie:

```
SELECT nr, (SELECT sum(ilosc) AS razem
 FROM pozycja
 WHERE towar_nr=towar.nr
) AS razem
FROM towar
```

- zagnieżdżona tabela 1x1 użyta jako pojedyncza wartość
- wyświetlone są wszystkie towary, nawet te niezamawiane

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

31

Instrukcja SELECT – warunek niepustości

- Podaj nazwiska klientów, którzy złożyli zamówienie po 1 marca 2021 – jeszcze jedno rozwiązanie:

```
SELECT nazwisko
FROM klient K
WHERE EXISTS (
 SELECT *
 FROM zamowienie
 WHERE K.nr = klient_nr AND data_zlozenia > '2021-3-1'
)
```

- ponieważ testujemy tylko niepustość zbioru wierszy, więc nie zależy nam na szczegółowych wynikach
- wewnętrzny **SELECT** odwołuje się do tabeli zewnętrznej
  - jest to bardzo bliskie kwantyfikatora egzystencjalnego w rachunku krotek

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

33

Instrukcja SELECT – zagnieżdżenie w klauzuli FROM, alias dla wyniku

- oblicz i zanalizuj zysk:

```
SELECT *,
 case when zysk/koszt < 0 then 'ujemny'
 when zysk/koszt < 0.4 then 'za mało'
 when cena is NULL then 'brak danych'
 else 'ok'
 end as opinia
FROM (SELECT *, cena - koszt AS zysk FROM towar) QQ
```

- tabela w zagnieżdżeniu ma dodatkową kolumnę
- tabela ta musi być nazwana i wówczas może być użyta jako źródło dla kolejnego wyszukiwania

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

32

Instrukcja SELECT – negatywne zapytanie

- Podaj nazwiska klientów, którzy złożyli zamówienie po 1 marca 2021:

```
SELECT DISTINCT nazwisko
FROM klient K, zamowienie
WHERE K.nr = klient_nr AND data_zlozenia > '2021-3-1'
```

- Podaj nazwiska klientów, którzy nie złożyli zamówienia po 1 marca 2021 ?

- nie wiadomo, któremu warunkowi zaprzeczyć
- data_zlozenia <= '2021-3-1'**
- oznacza zamówienie złożone wcześniej, ale jednak złożone
- klient mógł złożyć zamówienia i przed i po podanej dacie
- K.nr != klient_nr**
- jest totalnym nieporozumieniem, wyświetla klientów z cudzymi zamówieniami

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

34

Instrukcja SELECT – negatywne zapytanie 2

- Podaj nazwiska klientów, którzy nie założyli zamówienia po 1 marca 2021:

```
SELECT nazwisko FROM klient
WHERE nr NOT IN (SELECT klient_nr FROM zamowienie
 WHERE data_zlozenia > '2021-3-1')
```

– albo

```
SELECT nazwisko FROM klient K
WHERE NOT EXISTS (
 SELECT * FROM zamowienie
 WHERE K.nr = klient_nr AND data_zlozenia > '2021-3-1')
```

- Będą jeszcze inne rozwiązania tego problemu

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

35

Instrukcja UPDATE – składnia

- UPDATE cel SET element = wartość**
WHERE warunek
  - cel** jest nazwą tabeli, w której aktualizujemy dane
  - element** jest nazwą atrybutu, któremu przypisujemy **wartość**
  - klauzula **WHERE** wyznacza wiersze, w których będzie dokonana aktualizacja
  - ma ona identyczne znaczenie jak w instrukcji **SELECT**, w szczególności jej brak oznacza, że wszystkie wiersze będą aktualizowane
- SQL nie przewiduje możliwości aktualizacji kilku atrybutów w jednym poleceniu
  - niektóre implementacje dopuszczają taką możliwość

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

37

Instrukcja SELECT – operacje algebry relacji

- Podaj nazwiska klientów, którzy nie założyli zamówienia po 1 marca 2021 ?

```
SELECT nazwisko FROM klient
EXCEPT
SELECT nazwisko FROM klient
WHERE nr IN (SELECT klient_nr FROM zamowienie
 WHERE data_zlozenia > '2021-3-1')
```

– operacja różnicy relacji

– w tym przypadku rozwiązanie jest *nieprawidłowe*

– może być dwóch klientów o tym samym nazwisku, jeden złożył zamówienie w badanym okresie, a drugi nie złożył

– byłoby inaczej, gdyby wyświetlać nr klienta (wartość klucza)

- Istnieją też **UNION** oraz **INTERSECT**

– w wersji z **UNION ALL** powtórzenia krotek są zachowane

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

36

Instrukcja UPDATE – przykład

- UPDATE towar SET cena = 1.15**
WHERE nr=5
  - aktualizacja pojedynczego wiersza (klucz główny)
- UPDATE towar SET cena = cena*1.15**
WHERE opis LIKE '%układanka%'
  - aktualizacja wielu wierszy jednocześnie
- UPDATE towar SET cena = (**
SELECT cena FROM towar WHERE nr=5)
  - tabela 1x1 występuje w roli pojedynczej wartości (gdyby warunek **WHERE** w zagnieżdżonym zapytaniu nie odwoływał się do wartości kluczowej, polecenie **UPDATE** mogłoby produkować błąd)
  - brak warunku **WHERE** w poleceniu **UPDATE** oznacza, że jest globalne – dotyczy całej tabeli

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

38

Instrukcja DELETE

- **DELETE FROM *cel***
WHERE *warunek*
  - *cel* jest nazwą tabeli, z której usuwamy dane
  - klauzula **WHERE** wyznacza wiersze, w których będzie dokonana aktualizacja
  - ma ona identyczne znaczenie jak w instrukcji **SELECT**, w szczególności jej brak oznacza, że wszystkie wiersze są usuwane
- PostgreSQL i inne implementacje pozwalają na nieodwołalne usunięcie całej zawartości tabeli:
TRUNCATE TABLE *cel*
- Uwaga: usuwanie wszystkich danych z tabeli, to nie jest to samo co usuwanie tabeli
DROP TABLE *cel*

39

Relacyjne Bazy Danych

© Andrzej M. Borzyszkowski

Instrukcja DELETE – przykład

- Usuń dane o klientach z Gdańska
DELETE FROM klient
WHERE miasto = 'Gdańsk'
- Usuń wszelkie informacje o zamówieniach składanych przez klientów z Gdyni
DELETE FROM zamowienie Z
WHERE (SELECT miasto
FROM klient K
WHERE K.nr = Z.klient_nr
) = 'Gdynia'
  - *klient_nr* jest kluczem obcym w tabeli zamówień, jest więc dokładnie jeden klient dla tego zamówienia, wynikiem instrukcji **SELECT** jest tabela 1x1, czyli pojedyncza wartość

40

Relacyjne Bazy Danych

© Andrzej M. Borzyszkowski